

Geachte leden van het Bestuurlijk NOVB,

In juni 2013 is het Nationaal Openbaar Vervoerberaad (NOVB) van start gegaan. Het NOVB richt zich op het belang van de concessiegrensoverschrijdende reiziger die snel, betrouwbaar, veilig en met gemak en comfort van deur tot deur wil reizen.

Als voorzitter van het NOVB Directeurenoverleg verheugt het mij u bij deze brief de Werkagenda 2014-2017 te kunnen aanbieden. Met deze werkagenda zetten de partijen die zijn vertegenwoordigd in het NOVB gezamenlijk een solide en realistisch-ambiteuze planning neer voor de komende jaren. De werkagenda is tot stand gekomen in samenwerking met reizigersorganisaties, die tevens een vaste plek hebben in het NOVB directeurenoverleg als adviseur.

Onderwerpen in de werkagenda zijn de ontwikkeling van een brede toekomstvisie op het OV-betalen, diverse 'projecten in uitvoering' en de monitoring van genomen NOVB-besluiten. Projecten in uitvoering zijn op dit moment informatievoorziening, toegankelijkheid, het onderzoek naar incomplete transacties, het producten- en tarievenhuis, de invoering van een langeafstandskorting in het treinvervoer en de distributie van treinproducten op stations. Voor al deze projecten geldt dat in de eerste helft van 2014 ofwel een concrete vervolgstap wordt gezet, ofwel dat het project wordt afgerond. Deze werkagenda blijft een levend document waarin nieuwe inzichten en knelpunten altijd een plaats kunnen krijgen.

Afgesproken is dat het NOVB twee keer per jaar rapporteert over de voortgang van de werkagenda. Deze brief is geen voortgangsrapportage, maar laat wel zien welke resultaten het NOVB het afgelopen half jaar al heeft geboekt. Dit betreft onder andere het besluit ten aanzien van oplossen van de problemen rond het dubbele opstaptarief bij een overstap tussen verschillende vervoerders in de treinketen. Voor dit probleem was al begin 2013 een oplossing gevonden en deze afspraken zijn nu door het NOVB vastgelegd in een convenant. Naar verwachting zal het tweede besluit van het NOVB eveneens betrekking hebben op de treinketen: de invoering van een langeafstandskorting voor regionale treinreizen, zodat minder prijsverschillen voor de reiziger zullen optreden. Hieronder lichten wij enkele onderwerpen toe waar het NOVB op dit moment zoekt naar gezamenlijke oplossingen. Een volledig overzicht van de onderwerpen waar het NOVB zich voor inzet en gaat inzetten kunt u vinden in de werkagenda.

Visie op OV-betalen

In de Tweede Kamer is de afgelopen tijd meerdere malen gesproken over innovatie en de OV-chipkaart ('OV-chipkaart 2.0'). In het NOVB zijn we het erover eens dat alle partijen gebaat zijn bij een gezamenlijke toekomstvisie op het OV-betalen, waarbij de publieke belangen geborgd zijn en blijven. Het toekomstbeeld zal geschetst worden met behulp van experts en maakt gebruik van al lopende visietrajecten. Het gaat hierbij om een verkenning naar nieuwe betalingssystemen en (aanbieders van) nieuwe vervoersconcepten. Waar staan we over 4 jaar? En is een doorkijk mogelijk naar de situatie over 8 jaar?

Incomplete transacties

Eerder dit jaar heeft de staatssecretaris in een brief aan de Tweede Kamer toegezegd een onderzoek te laten uitvoeren naar de financiële effecten van incomplete transacties bij het reizen met de OV-chipkaart (wel inchecken, niet uitchecken). Het onderzoek moet de feiten rondom de incomplete transacties boven tafel krijgen en daarmee aan alle partijen duidelijkheid geven. Het onderzoek wordt uitgevoerd onder toezicht van een begeleidingsgroep, onder leiding van de onafhankelijke voorzitter van het NOVB-Directeurenoverleg, de heer Eric Janse de Jonge. Naast de vervoerders en overheden zijn ook de consumentenorganisaties in de begeleidingsgroep vertegenwoordigd. De betrokken partijen hebben de uitvoering van het onderzoek inmiddels gestart. De resultaten komen naar verwachting in het voorjaar van 2014 beschikbaar. Eerder is afgesproken dat, indien blijkt dat er geld resteert van incomplete transacties, dit ten goede komt aan het openbaar vervoer en de reiziger.

Producten- en tarievenhuis

Reizigers hebben behoefte aan meer samenhang en transparantie in tarieven en producten, over de grenzen van concessiegebieden heen. Het huidige aanbod is versnipperd. Partijen verenigd in het NOVB werken samen hard aan een sectorbrede toekomstvaste visie ten aanzien van interoperabele producten en tarieven en een daarbij horend overzichtelijk landelijk productaanbod voor de reiziger. In het NOVB is inmiddels een goede basis gelegd voor deze gezamenlijke visie. Deze gezamenlijke aanpak en de voortvarendheid waarmee alle partijen hieraan werken, geeft het NOVB vertrouwen dat tot een landelijk overzichtelijk aanbod voor de (concessiegrens overschrijdende) reiziger kan worden gekomen. Op dit moment wordt er gewerkt aan het finaliseren van de gezamenlijke visie. Parallel hieraan wordt er gewerkt aan de totstandkoming van een landelijk, interoperabel productaanbod. Naar verwachting zijn de gezamenlijke visie en het landelijke productaanbod in het voorjaar van 2014 gereed.

Lange afstandskorting

De partijen verenigd in het NOVB werken samen met de regionale opdrachtgevers voor spoorvervoer hard aan het doorvoeren van een langeafstandskorting bij alle treinvervoerders. De langeafstandskorting (LAK) is een degressieve korting: hoe langer de reis, hoe lager de prijs voor de extra kilometers telkens wordt. Dit is uiteraard in het voordeel van de reiziger. Voor deze prijzen en kortingen gebruiken ook de regionale spoorvervoerders tot op heden de tarieven zoals de NS die hanteert, de aanpassingen die nu worden voorbereid maken dat de regionale tarieven onderdeel worden van de tarieven en kortingen.

De eerste stap van invoering van deze tarieven op papieren kaartjes is voorzien op uiterlijk 2 april 2014. Midden 2014 wordt de lange afstandskorting overal doorgevoerd voor reizen met de OV-chipkaart. Vanaf dat moment zijn de tarieven voor OV-chipkaart en papieren kaartje identiek voor zowel puur regionale ritten als voor reizen die met meerdere spoorvervoerders gemaakt worden. Voor individuele gevallen waar zich toch nog onverhoopt een prijseffect voordoet, wordt een vangnet gemaakt door middel van een vorm van tegemoetkoming. Consumentenorganisaties zijn gevraagd om hun zienswijze te geven op het voorstel. De consumenten hebben overwegend positief gereageerd en hebben enkele aanbevelingen gedaan voor de uitwerking. Dit zal nu in het directeurenoverleg NOVB, waar ook consumentenorganisaties zitting in hebben, verder worden uitgewerkt. Het NOVB is ervan overtuigd dat de genomen besluiten de belangen van de reizigers maximaal dienen. Tariefvrijheid en regionaal maatwerk blijft mogelijk. Ook zijn voor de reizigers op een traject met meerdere vervoerders hiermee de laatste prijshobbels geslecht. De dreiging die begin 2013 aan de orde was dat deze vorm van langeafstandskorting zou verdwijnen is hiermee weggenomen en dat is goed nieuws voor alle betrokken partijen.

Tot slot

We zijn voortvarend aan de slag gegaan met het verbeteren van het gemak voor de reiziger en hebben er alle vertrouwen in dat we met deze werkagenda gezamenlijk met alle partijen een goed resultaat kunnen laten zien.

Wij zouden het op prijs stellen als de staatssecretaris van IenM deze brief en de Werkagenda 2014-2017 aan de Tweede Kamer toe wil zenden.

Hoogachtend,

Voorzitter NOVB-Directeurenoverleg